

INCLUSIE IN-ZICHT

sig-net.be

Symposium Insigt - Van (ab)normaliteit naar neurodiversiteit

Type vorming	Symposium
Code	085
Wanneer	14/05/2024
Uur	09:15 tot 16:30
Waar	Online
Prijs	€ 140,00 - € 120,00 voor participanten
Uiterste inschrijvingsdatum	13/05/2024
Aantal uren vorming	6,00 uur

Extra info

Accreditering voor artsen werd aangevraagd bij het paritair comité Psychiatrie

Trefwoorden

Neurodiversiteit - kinderen/jongeren - ontwikkeling - inclusie

Inhoud

Termen als 'neurodiversiteit' en 'inclusie' krijgen meer en meer aandacht, zowel in het wetenschappelijk als maatschappelijk debat. Maar ze geven ook vaak aanleiding tot vele vraagtekens, verdeelde meningen en soms ook verhitte discussies in het zorg- en onderwijslandschap.

We hebben als zorgverlener, ondersteuner, begeleider, leerkracht of ouder allemaal het beste voor met onze kinderen. Maar ondanks al die goede bedoelingen staan onze eigen visies, (beperkte) middelen en omkadering nog vaak een goede samenwerking rond en afstemming op de echte de noden van kinderen met ontwikkelingsproblemen in de weg. Of zo lijkt het toch.

Een cruciale vraag in deze digitale, postcoronatijden is of 'het nieuwe normaal' (waarover we het zo vaak hebben) eigenlijk wel zo normaal is. Komen we nu merkbaar dichterbij de buurt van een inclusieve samenleving of dreigen onze eigen (menings)verschillen - die steeds groter lijken te worden - ons daarvan te weerhouden.

De lezingen tijdens dit Insigt-symposium gaan in op wat er vandaag nog als (ab)normaal beschouwd kan worden in de behandeling, het onderwijs en de opvoeding van neurodivergente en neurotypische kinderen. De gastsprekers bieden gezamenlijke referentiepunten aan die ons als professionals verder kunnen helpen om samen de daad bij het woord te voeren en van inclusie de standaard te maken.

Lezingen

Gert-Jan Vanaken en Lora-Elly Vannieuwenhuysen - Van (ab)normaliteit naar neurodiversiteit: op weg naar emanciperende zorg voor neurodivergente minderheden

Neurodiversiteit. Het is een term die steeds vaker te horen is in online en offline gesprekken, zowel binnen als buiten de zorg. In deze lezing verkennen we de oorsprong van, claims over en frequente kritieken op de neurodiversiteitsbeweging. Daarnaast gaan we in op enkele fundamentele vragen die het neurodiversiteitsparadigma oproept bij klinische hulpverleners.

Aanhangers van het neurodiversiteitsgedachtegoed pleiten om onder meer autisme, ADHD, Tourette-syndroom, dyscalculie en dyslexie niet langer als stoornissen te zien die per definitie een individuele behandeling vereisen. Eerst en vooral zijn het uitingsvormen van de diversiteit van menselijk functioneren. De huidige inrichting van de samenleving maakt echter dat neurodivergente minderheden heel wat meer problemen ervaren dan de neurotypische meerderheid, gaande van geestelijke en lichamelijke gezondheidsproblemen tot bemoeilijkte onderwijs- en werkcarrières. De neurodiversiteitsbeweging ijvert dan ook voor

maatschappelijke verandering met meer focus op accommodatie van verschil, eerder dan op remediëring van zogenaamde deficits. De stemmen en ervaringen van mensen met autisme, ADHD, tics en leerproblemen nemen een centrale rol op in deze emancipatiebeweging.

Wanneer we de traditionele tweedeling tussen ab/normaliteit loslaten, worden hulpverleners echter geconfronteerd met een reeks fundamentele vragen. Welke rol is er nog voor diagnostiek als we condities als autisme en ADHD niet louter als stoornis zien? Welke interventies, therapieën en begeleidingsvormen dragen bij aan doelen die wél wenselijk en prioritair zijn voor neurodivergente mensen? En hoe kunnen de stemmen van neurodivergente minderheden zelf meer ruimte krijgen in de hulpverlening? Kortom, hoe kan zorg emanciperend werken?

Klaar Hammenecker - Wat elk kind nodig heeft, en vooral ook die met een diagnose

Afstemming is een pertinent en cruciaal thema wanneer het gaat over kinderen ondersteunen en helpen. Maar wat betekent dat bij een kind met een diagnose? Ga je dan daarop afstemmen of ga je vooral op zoek naar connectie met het kind achter het label? Ga je invoegen vanuit je kennis over hun problematiek, beperking of anders zijn of ga je connecteren op gevoelsniveau? Hoe zie of ervaar je het verschil? En welk 'point of entry' kies je dan?

Tijdens deze lezing leren we wat je kan zien als je die 'labelbril' afzet. Je ontdekt hoe je anders kan kijken en hoe die afstemming tot nieuwe behandelmogelijkheden leidt. We illustreren dit, maar zetten ook vraag- en uitroepingstekens, confronteren én raken met verhalen uit de praktijk.

Lana De Clercq - Opvoeden van kinderen met complexe ondersteuningsnoden: een verhaal van balans en erkenning

Voor zo goed als elke ouder betekent een kind opvoeden een emotioneel intense en complexe onderneming, die nieuwe kansen, uitdagingen en verantwoordelijkheden met zich meebrengt. Wanneer een kind echter opgroeit met een ontwikkelingsproblematiek, worden ouders geconfronteerd met extra uitdagingen, zoals het bieden van aangepaste zorg en onzekerheden over de ontwikkeling en toekomst van hun kind.

In deze lezing gaan we dieper in op de opvoedingservaringen van ouders van kinderen met een ontwikkelingsproblematiek. Vanuit het perspectief van ouders trachten we inzicht te vergaren in de volgende vragen: Hoe ervaren deze ouders hun ouderschap? Hoe gaan ze om met kansen en uitdagingen? Wat betekent de diagnose van hun kind in hun opvoeding. En wat kan het opleveren om voorbij de diagnose te kijken? Verder staan we stil bij wat ouders, leerkrachten en begeleiders kunnen doen om de (psychologische) noden van deze kinderen te ondersteunen, zonder de eigen noden uit het oog te verliezen.

Beno Schraepen - De plicht tot inclusie

Heel wat mensen botsen omwille van hun neurodivergentie nog altijd op drempels, ontoegankelijkheid en zelfs structurele uitsluitingsmechanismen in levensdomeinen zoals onderwijs, vrije tijd of werk. De urgentie om in te zetten op meer inclusie lijkt duidelijk. Alleen vlot het niet zo, die inclusie in Vlaanderen. We hinken op alle terreinen achterop in vergelijking met andere Europese landen. Wil je bovendien in de praktijk werk maken van meer inclusie, dan krijg je al snel te maken met weerstand of verwarring. Hoe komt dat nu?

In deze lezing zoomen we in op krachten die het proces naar inclusie bemoeilijken. We staan stil bij het belang en de visie van inclusie en de betekenis voor de praktijk en hulpverlening. Het moment om alles te weten te komen over inclusie, ook dat wat je tot nu toe nooit durfde te vragen.

Gastsprekers

dr. Gert-Jan Vanaken en Lora-Elly Vannieuwenhuysen - Van (ab)normaliteit naar neurodiversiteit. Op weg naar emanciperende zorg voor neurodivergente minderheden.

[Gert-Jan Vanaken](#) (hij/hem; °1993) is opgeleid als arts en werkt momenteel als post-doctoraal onderzoeker aan KU Leuven en Universiteit Antwerpen. Zijn werk situeert zich op de grenzen van ethiek van de zorg, *disability studies* en klinisch autismeonderzoek. Gert-Jan is in hoofdzaak geïnteresseerd in de vraag hoe goede en rechtvaardige autismezorg vormgegeven kan worden vanuit het emanciperende neurodiversiteitsperspectief.

Lora-Elly Vannieuwenhuysen (°1991) is een Belgisch schrijfster en kunstenaar met een passie voor neurodiversiteit. Ze werkt als expert in digitale toegankelijkheid en beheert een Nederlandstalige online zelfhulpgroep voor autistische personen.

Klaar Hammenecker - Wat elk kind nodig heeft, en vooral ook die met een diagnose

[Klaar Hammenecker](#) is kinderpsycholoog en familiaal bemiddelaar en heeft jarenlange ervaring als therapeut en pedagogisch coördinator van kinderen met ontwikkelings- en gedragsstoornissen. Ze werkte 16 jaar in een MFC.

dr. Lana De Clercq - Opvoeden van kinderen met complexe ondersteuningsnoden: een verhaal van balans en erkenning

[Lana De Clercq](#) behaalde in 2015 het diploma van Master in de Pedagogische Wetenschappen, afstudeerrichting Orthopedagogiek, aan de Universiteit van Gent. Zij werkte eerst als wetenschappelijk medewerker aan de vakgroep Orthopedagogiek en vervolgens als doctoraatsonderzoeker. Momenteel is zij post-doctoraal medewerker in dezelfde vakgroep.

Beno Schraepen - De plicht tot inclusie

[Beno Schraepen](#) is orthopedagoog en docent aan de Artesis Plantijn Hogeschool in Antwerpen. Hij was projectleider van het onderzoek 'Inclusief onderwijs en draagkracht' en stond mee aan de wieg van IncEna, het studiecentrum voor Inclusie en Enablement dat inclusie in onderwijs, vrije tijd, tewerkstelling ondersteunt. Hij is ook coördinator van het onderzoeks- en expertisecentrum Mens en Maatschappij.

Voor wie?

Beoefenaars van gezondheidszorgberoepen, begeleiders, personen werkzaam in de onderwijssector en hun leidinggevendenden.

Over wie?

Kinderen en jongeren

Praktisch

Early bird-prijs tot en met 31 maart 2024: **125 euro** (participanten 105 euro)

Prijs vanaf 1 april 2024: **140 euro** (participanten: 120 euro)

Accreditering voor artsen werd aangevraagd bij het paritair comité Psychiatrie

Documentatie en hosting door Sig-medewerker inbegrepen

Uurregeling van de dag:

- Toegang tot de Zoom-sessie is mogelijk vanaf 9.00 u
- Inleiding om 9.10 u
- 9.15 u – 10.45 u: lezing door Gert-Jan Vanaken en Lora-Elly Vannieuwenhuysen
- **Pauze** – 10.45 u – 11.00 u
- 11.00 u – 12.30 u: lezing door Klaar Hammenecker
- **Pauze** – 12.30 u - 13.15 u
- 13.15 u – 14.45 u: lezing door Lana De Clercq
- **Pauze** – 14.45 u – 15.00 u
- 15.00 u – 16.30 u: lezing door Beno Schraepen

Je volgt dit symposium via het platform Zoom. Je krijgt een e-mail met een link naar het online symposium op 13/05. Kreeg je op 13/05 na 14.00 u nog geen link via e-mail? Neem dan contact op met ons via info@sig-net.be.

Bij online vormingen vragen we om te werken met één toestel (laptop, tablet, smartphone) per deelnemer. Meerdere deelnemers per toestel is niet toegestaan.